

Ull er naturlig antibakteriell og enkel å holde ren

God hygiene er av største betydning for å forhindre spredning av Covid 19-viruset, både i det private og offentlige rom. Vi anbefaler å følge alle anbefalinger og retningslinjer fra WHO og lokale myndigheter for å beskytte deg selv og andre.

Så langt har berørte, harde overflater som metall, glass og plast, tilsynelatende spredt viruset. Overflaten til et tekstil blir ikke sett på som en vesentlig smittebærer fordi viruset har festet seg bedre til fibre og derfor har redusert sannsynlighet for videre spredning.

Studier har indikert at viruset ikke er levedyktig etter 72 timer under normale og tørre forhold innendørs.

Tidligere undersøkelser antydte at COVID-19 kan holde seg i live på overflater av rustfritt stål i opptil 72 timer. Nyere forskning viser at viruset kan overleve opptil 4-5 dager på papir, 5 dager på plast, 3 timer i luften, 2-8 timer på aluminium, 4 dager på tre og glass og 8 timer på kirurgiske hansker. Viruset overlever dermed mye lenger på harde overflater enn på myke overflater som tekstiler.

Håndvasking er viktig for å redusere risiko for overføring av smitte av viruset. Det er også viktig at harde overflater som berøres ofte, som dørhåndtak og betalingsterminaler laget av plast og stål, blir hyppig rengjort.

Naturen har gitt ull større motstand mot mikroorganismer som bakterier og virus enn andre naturfibre. Denne motstanden skyldes hovedsakelig at svovel er bundet til keratinet (proteinet) i fiberet. Forskere sier derfor at ull har en naturlig antibakteriell egenskap.

En stor fordel med å bruke ullbaserte møbelstoffer er at urenheter sitter løst og derfor kan enkelt fjernes med riktig rengjøring / vedlikehold. Ullfibre har naturlige smussavvisende egenskaper og kamouflerer lukt. Tekstiler laget av ull er enkle å rengjøre og vedlikeholde og kan holdes friske og pene over tid.

God, regelmessig rengjøring og vedlikehold av møbelstoffene er det viktigste tiltaket for å redusere risiko for overføring av smitte. Eventuell desinfisering må komme som tillegg til godt renhold og må utføres på et rent møbelstoff.

DETTE ER VÅR ANBEFALING TIL RENHOLD OG VEDLIKEHOLD AV VÅRE ULLBASERTE MØBELSTOFFER:

Flekker må tas med en gang mens de er ferske. De fleste typer urenheter er vannbaserte og lar seg enkelt fjerne med rent, lunkent vann.

Vi anbefaler jevnlig omgang med støvsuger med glatt munnstykke for at møbelstoffer skal holde seg friske og pene over tid. Nedsmussede stoffer kan også trekke til seg flere urenheter.

Rengjøring med møbelrensemaskin med rent, lunkent vann hvis det er moderat skittent. Dette er rensemaskiner som kan brukes til tepper og møbler. Det er viktig at det brukes glatt munnstykke for bruk på møbelstoffer og at det ikke påføres mer vann enn nødvendig slik at skummet møbelet blir vått. Hvis møbelet er svært skittent, kan det brukes anerkjent rengjøringsmiddel for ull.

Hvis det er mistanke om smitte så må møbelstoffet først rengjøres. Deretter må eventuell desinfiseringsmetode vurderes og/eller å sette møbelet i karantene i 72 timer.

FØLGENDE DESINFISERINGSMETODER KAN VURDERES:

Møbelrens med varmt vann – ull tåler høy temperatur, men det kan påvirke fargen.

Dampsuging – ull tåler høy temperatur, men det kan påvirke fargen.

Alkohol og etanolbaserte desinfiseringsmidler kan benyttes uten at det ødelegger ullen. Disse inneholder ofte glyserin som kan tiltrekke urenheter. Dette kan påvirke fargen og kan medføre raskere nedsmussing.

Blekemidler skal ikke brukes fordi de kan forårsake fargeskjolder (bleking).

Møbelstoffet skal ikke vaskes i vaskemaskin hvis det ikke er deklartert som maskinvaskbart.

Hvis det skal benyttes vaskemidler, så kan det kun brukes anerkjent rengjøringsmiddel for ull (nøytralt til svakt surt, ca. pH 6 - for eksempel Milo eller Jontec Profi). Det er viktig at prosessen gjentas med rent vann slik at rengjøringsmiddelet blir godt skylt ut. Leverandørens instruksjoner av maskin og rengjøringsmidler må følges nøye.

For mer informasjon

www.gu.no

Vedlikeholdsguide

Anbefalt renhold og vedlikehold av våre ullbaserte møbelstoffer:

FLEKKFJERNING

Flekker må tas med en gang mens de er ferske. De fleste typer urenheter er vannbaserte og lar seg enkelt fjerne med rent, lunkent vann.

STØVSUGING

Vi anbefaler jevnlig omgang med støvsuger med glatt munnstykke for at møbelstoffer skal holde seg friske og pene over tid. Nedsmussede stoffer kan også trekke til seg flere urenheter.

RENSING

Sporadisk rengjøring gjør også godt med en møbelrensemaskin. Dette er rensemaskiner som kan brukes til tepper og møbler. Det er viktig at det brukes glatt munnstykke for bruk på møbelstoffer og at det ikke påføres mer vann enn nødvendig slik at skummet i møbelet blir vått. Det kan brukes rent, lunkent vann i rensingen. Hvis møbelet er svært skittent, kan det brukes anerkjent rengjøringsmiddel for ull (nøytralt til svakt surt, ca. pH 6 - for eksempel Milo). Feil bruk av rengjøringsmidler og kjemikalier kan medføre kjemisk skade på ull og kan ødelegge viktige tekniske egenskaper. Ull degraderes ved høyere pH og kan i ekstreme tilfeller løse seg opp. Blekemidler skal ikke brukes fordi de kan forårsake fargeskjolder (bleking) der flekken har vært. Hvis det brukes rengjøringsmidler, så må prosessen gjentas med rent vann slik at rengjøringsmiddelet blir godt skylt ut. Leverandørens instruksjoner av maskin og rengjøringsmidler må følges nøye.

Hvis flekker ikke lar seg fjerne med vann. Se vår rengjøring- og flekkfjerningsguide på baksiden.

IMPREGNERING

Ull har gode, naturlige vannavvisende egenskaper som medfører gode rengjøringsegenskaper, når det er rent og ubehandlet. Vår anbefaling er ha fokus på jevnlig vedlikehold og renhold av våre møbelstoffer.

Vi mener at miljø er viktig og legger stor innsats i å produsere miljøvennlige produkter basert på naturlige, fornybare ressurser og miljøvennlige innsatsfaktorer. Derfor oppfordrer vi våre kunder å ikke benytte kjemi hvis det ikke er absolutt nødvendig utover de rengjøringsmidlene som er anbefalt for bruk på ull.

Vi anbefaler derfor ikke bruk av impregneringsmidler ved normal bruk i private eller offentlige miljøer, på våre ullbaserte møbelstoffer fordi det er unødvendig bruk av kjemi.

Hvis det er et krav at møbelstoffene skal være impregnerert så anbefaler vi at vi utfører dette hos oss. Vi vil dermed sørge for en mer varig og ekte behandling samtidig som vi vil utføre dette på den mest miljøvennlige måten. Stoffet blir vannavvisende og dermed «stain resistant». Dette vil bli utført som en ekstra etterbehandling på stoffet når det produseres hos oss. Vær oppmerksom på at stoffet kan bli svakt gulere fordi prosessen vil kreve en ekstra varmebehandling som gjør at ullen kan gulne litt. Behandlingen må utføres i hele ruller på ca 50 meter. Bruk av impregnering anses ikke som et alternativ til normalt vedlikehold men som en del av et vedlikeholdsprogram.

KORTVARIG NUPPING PÅ ULLBASERTE MØBELSTOFFER I BEGYNNELSEN

På ullbaserte møbelstoffer kan det oppstå en naturlig, kortvarig pilling i begynnelsen. Dette kan oppstå fordi ulla på sauene har en naturlig variasjon i fiberlengde og finhet. Vi prøver bevisst å ta ut så mye korte ullfibre som mulig i våre prosesser. De gjenværende korte ullfibrene vil ikke binde så godt i garnene som de lange ullfibrene og kan flyte opp til overflaten av stoffet i begynnelsen.

Vi snakker om en naturlig og avtakende effekt. Nuppene sitter løst og vil bli borte av seg selv når møbelet brukes. De kan også enkelt fjernes med støvsuging med glatt munnstykke og forsiktig bruk av nuppefjerner.

Flekkfjerningsguide

FLEKKTYPE	1. METODE	2. METODE	3. METODE
Alkoholholdige drikker	2	-	-
Blod	6	1	-
Bonemiddel	3	2	-
Brus og mineralvann	5	2	-
Egg	6	1	4/3
Fløte	6	1	4/3
Juice	6	2	9
Kaffe	1	15	14
Kulepennblekk	9	2	-
Latexmaling	6	2	4
Lepestift	4	2	-
Matoljer	4	2	-
Melk	5	1	2
Møbelpolish	4	2	9/11
Neglelakk	10	4	-
Olje og fett	4/3	2	-
Oljealkydming	11	4	2
Oppkast	5	1	2
Salatdressing	4	2	-
Saus	5	1	2
Sennep	2	-	-
Sjokolade	2	4	-
Skokrem	4	11	-
Smør	4	2	-
Sot	12	4	2
Stearin	8	7	4
Sølv/kobberpuss	4	11	2
Te	5	14	1
Tjære	3	16	-
Tusjpen	9	3	-
Tyggegummi	8	3	-
Urin (gammel)	5	2	16
Urin (fersk)	5	1	-

ADVARSEL: Kjemiske rensemidler kan være giftige og/eller brannfarlige og det er viktig og tenke på sikkerhet og sørge for god ventilasjon. Arbeid ikke i nærheten av åpen flamme. Løsningsmidler skal ikke trekke gjennom stoffet fordi det kan skade stoppningsmaterialer. Vi advarer mot bruk av blekemidler fordi dette kan medføre bleking (fargeskjolder) der flekken har vært.

FLEKKFJERNINGSMETODER OG MIDLER	
1	Biologisk vaskemiddel
2	Anerkjent rengjøringsmiddel for ull - ca pH 6
3	Kjemisk rens
4	Anerkjent flekkfjerningsmiddel for fett
5	Rent varmt vann
6	Kaldt vann
7	Trekkpapir og strykejern
8	Nedfrysningsspray eller isbiter i plastpose
9	Pill eller skrap av
10	Ren Alkohol
11	Neglelakkfjerner (acetone)
12	White Spirit
13	Støvsuger
14	Anerkjent absorberende pulver
15	Eddiksyre (5%)
16	Skrap forsiktig med negl eller mynt

Hvis den første metoden ikke er tilstrekkelig, la dette tørke og forsøk neste metode. Om nødvendig gå til den tredje. Hvis selv denne ikke hjelper, tilkall profesjonell hjelp.

- ★ Nedsmussing på ull/blandningsstoffer er liten. De ytre lag av ullfiberen er konstruert slik at de delvis frastøter flytende væsker samtidig som den har evnen til å absorbere fuktighet. Dette betyr at søl på fiberen ikke går hurtigt inn i denne og kan lett fjernes hvis man er rask.
- ★ Sug først opp sølet med en papir serviett eller ren klut. Fjern tørrere ting med skje. Bruk rensemetoden beskrevet i tabellen. Arbeid alltid fra ytterkant av flekkområdet for å unngå at flekken sprer seg. Bruk bare små mengder flekkfjerningsmiddel av gangen og sug opp mellom hver gang. Unngå å presse sølet gjennom stoffet. Om det er mulig kan en bruke en serviett mellom stoppningsmaterialet. Hold på til flekken er borte med systematisk og tålmodig jobbing.